

POSKYTOVANIE ÚDAJOV O ŠTÁTNYCH HRANICIACH SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Miloslav OFÚKANÝ

Odbor správy štátnych hraníc, sekcia verejnej správy, Ministerstvo vnútra SR,
Štefánikova 15, 812 19, Bratislava, Slovensko
miloslav.ofukany@minv.sk

Abstrakt

Cieľom správy štátnych hraníc (ŠH) je zabezpečiť zreteľnosť priebehu ŠH v teréne, pravidelnú údržbu jej vyznačenia, jej vytyčovanie a zameriavanie, ako aj tvorbu a aktualizáciu hraničného dokumentárneho diela (HDD). Prostredníctvom ISŠH – Informačného systému štátnych hraníc (https://ives.minv.sk/iss_h_internet) sú sprístupnené všetky údaje o HDD našich piatich ŠH: hraničné mapy v mierke 1 : 2 000 v PDF súboroch, popisy priebehu ŠH, zoznam súradníc a výšok (Bpv, ETRS89) hraničných znakov a nevyznačených hraničných bodov, zoznam hraničných vodných tokov a zoznam hraničných ciest. ISŠH však neumožňuje prepojenie s ďalšími verejnými databázami priestorových údajov a publikovanie štátnej hranice a hraničných bodov v geografickom informačnom systéme (GIS) s možnosťou vyhľadávania či identifikácie.

Odbor správy štátnych hraníc (OSŠH) v spolupráci s Geodetickým a kartografickým ústavom Bratislava zverejnil 15. novembra 2024 v mapovej aplikácii MAPKA novú tému ŠTÁTNE HRANICE (<https://zbgis.skgeodesy.sk/mapka/sk/statna-hranica>) s prvou vrstvou Slovensko-česká štátna hranica (SK-CZ hranica). Základné spracovanie údajov o SK-CZ hranici prebehlo v ESRI geodatabáze a pre aplikáciu MAPKA bol vytvorený projekt v ArcGIS Pro.

Projekt v ArcGIS Pro bol po technickom výpadku služby MAPKA (06.01.2025) použitý a OSŠH publikoval SK-CZ hranicu cez ArcGIS Online (<https://minv.maps.arcgis.com>) ako mapovú službu (27.01.2025), aplikácie Sidebar a Atlas (24.02.2025), WFS a Feature Layer (25.02.2025). Touto cestou Ministerstvo vnútra SR poskytuje bez obmedzení geografické dáta o ŠH: trojštátne hraničné body, hraničné úseky, kladky mapových listov hraničných máp, hraničné znaky a jednotlivé lomové body hraničnej čiary napr. v hraničnom vodnom toku, na hraničnej ceste alebo v hraničnej priekope.

OSŠH plánuje v roku 2025 prostredníctvom ArcGIS Online zverejniť aj štátnu hranicu s Rakúskom a Ukrajinou. Chce začať poskytovať dáta o ŠH do OpenStreetMap. Jeho zámerom v dlhšom časovom horizonte je tiež publikovanie historických máp HDD.

ŠH v prostredí GIS prinášajú benefity štátnym orgánom a organizáciám, samosprávam a občianskym združeniam napr. pri stavebných konaniach v blízkosti hraníc, údržbe cezhraničných ciest, vodohospodárskych aktivitách na hraničných vodách, budovaní a rozvoji turistických trás v blízkosti štátnych hraníc, pri bádateľskej činnosti historikov. Rovnako aj občan môže podrobné zobrazenie štátnej hranice využiť napr. pri hospodárení alebo plánovaní stavebných zámerov na prihraničných pozemkoch (určité obmedzenia v zmysle Zákona 298/1999 Z. z. o správe štátnych hraníc) alebo ako turista pre lepšiu orientáciu v teréne.

Abstract

The aim of the Administration of State Border (SB) is to ensure the clarity of the SB course in the field, regular maintenance of its marking, its demarcation and surveying, as well as the creation and updating of the Border Documentary Work (BDW). Through the SBIS – State Border Information System (https://ives.minv.sk/iss_h_internet) all data about the BDW of our five SBs are made available: border maps at a scale of 1:2,000 in PDF files, descriptions of the SB course, a list of coordinates and heights (Bpv, ETRS89) of border signs and unmarked border points, a list of border watercourses and a list of border roads. However, the SBIS does not allow for connections to other public spatial data databases and the

publication of the state border and border points in a geographic information system (GIS) with the possibility of searching or identification.

The Department of the Administration of State Border (DASB) in cooperation with the Geodetic and Cartographic Institute Bratislava published on November 15, 2024 in the map application of MAPKA a new topic STATE BORDER (<https://zbgis.skgeodesy.sk/mapka/sk/statna-hranica>) with the first layer Slovak-Czech State Border (SK-CZ border). Basic data processing on the SK-CZ border took place in the ESRI geodatabase and a project was created in ArcGIS Pro for the MAPKA application.

The project in ArcGIS Pro was used after a technical outage of the MAPKA service (06.01.2025) and the DASB published the SK-CZ border via ArcGIS Online (<https://minv.maps.arcgis.com>) as a map service (27.01.2025), Sidebar and Atlas applications (24.02.2025), WFS and Feature Layer (25.02.2025). In this way, the Ministry of the Interior of the Slovak Republic provides unlimited geographic data on the state border: tri-state border points, border sections, map sheet edges of border maps, border features and individual fracture points of the border line, e.g. in a border watercourse, on a border road or in a border ditch.

The DASB plans to publish the state border with Austria and Ukraine via ArcGIS Online in 2025. It wants to start providing data on the state border to OpenStreetMap. Its intention in the longer term is also to publish historical BDW maps.

The state border in the GIS environment brings benefits to state authorities and organizations, local governments and civic associations, e.g. in construction procedures near the borders, maintenance of cross-border roads, water management activities on border waters, building and development of tourist routes near the state border, and in the research activities of historians. Likewise, citizens can also use the detailed display of the state border, e.g. when managing or planning construction projects on border lands (certain restrictions pursuant to Act 298/1999 Coll. on State Border Administration) or as a tourist for better orientation in the terrain.

Klíčová slova: štátna hranica; hraničná mapa; hraničný znak; hraničný bod; súradnice bodov; mapová aplikácia; MAPKA; ESRI; ArcGIS Online; WFS; Feature Layer; OpenStreetMap.

Keywords: state border; border map; border sign; border point; point coordinates; map application; MAPKA; ESRI; ArcGIS Online; WFS; Feature Layer; OpenStreetMap.